

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/516/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3361320666
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3361320666.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci navrhovateľa: K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., W. XXX/XX, zast. JUDr. Y. R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. pod U., S. XXX/X proti odporkyni: V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., C. XXX, zastúpenej I. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., C. XXX, v konaní o zníženie výživného na plnoleté dieťa, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 11. marca 2014, č.k. 10C/172/2013-82, jednohlasne takto,

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom, okresný súd návrh navrhovateľa na zníženie vyživovacej povinnosti zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k odporkyni z dôvodu, že od posledného rozhodovania o jeho vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na jeho strane, odôvodňujúcej zníženie výživného. Odporkyňa so znížením vyživovacej povinnosti nesúhlasila z dôvodu zvýšenia nákladov na štúdium, ktoré jej vznikli v súvislosti so štúdiom v druhom ročníku VŠ The arctic university of Norway. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že rozsudkom okresného súdu č.k. 9P/15/2012-58 zo dňa 22.8.2012 v spojení s opravným uznesením č.k. 9P/15/2012-76 zo dňa 22.2.2013, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19CoP/39/2013-82 zo dňa 23.5.2013, právoplatným dňa 10.6.2013 bola vyživovacia povinnosť navrhovateľa k odporkyni zvýšená zo sumy 130,- eur na sumu 210,- eur mesačne od 1.8.2012. V tom čase bol navrhovateľ zamestnaný v spoločnosti L. T., a.s. so sídlom v T. a jeho čistý priemerný zárobok za rok 2012 predstavoval sumu 610,30 eur. Bol ženatý a jeho manželka I. U. dosahovala za rok 2011 príjem od 440,- eur do 501,- eur mesačne. Mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére A. U., študentke VŠ v F.. Odporkyňa v tom čase bola študentkou 1. ročníka Masarykovej univerzity v Brne, Filozofickej fakulty, katedry Filológie, odboru nórsky jazyk a literatúra. Matka odporkyne bola zamestnaná na Mestskom úrade v F. a jej príjem predstavoval sumu 578,25 eur mesačne. V súčasnosti je navrhovateľ zamestnaný u rovnakého zamestnávateľa, prakticky s totožným zárobkom ako v čase poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti v roku 2013, jeho čistý priemerný mesačný zárobok za rok 2013 bol 615,- eur. Rozsudkom Okresného súdu v Partizánskom č.k. 4C/66/2013-28 zo dňa 12.11.2013 bolo jeho manželstvo s I. U. rozvedené. S bývalou manželkou vlastní byt v BSM a motorové vozidlo, ktoré prevádzkuje. Od rozvodu manželstva žije v spoločnej domácnosti s bývalou manželkou a náklady na spoločné bývanie uhrádza v jednej polovici, t.j. v sume 109,76 eur mesačne. Jeho náklady na telefón predstavujú sumu 37,33 eur mesačne. Uhrádza poisťné za poistenie motorového vozidla v sume 23,55 eur za jeden štvrťrok a poisťné z uzavretého poistenia hmotnej zodpovednosti v poisťovni Wüstenrot

a.s. v sume 60,- eur ročne. Naďalej má vyživovaciu povinnosť k dcére A., nar. XX.X.XXXX, ktorá pochádza z manželstva a je študentkou 5. ročníka Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave, odbor životné prostredie. Na základe dohody, jej prispieva na výživu sumou 100,- eur mesačne. Na ubytovaní dcéry na internáte sa podieľa jednou polovicou, sumou 31,50 eur mesačne. Nepoprel, že v súčasnosti jeho dcéra A. má prerušené štúdium na VŠ v Bratislave na celý rok 2014 a je zamestnaná v ČR ako brigádníčka. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Odporkyňa je študentkou druhého ročníka Filozofickej fakulty Masarykovej univerzity v Brne, študijného programu filológia. V januári 2014 začala študovať v rámci študijného výmenného pobytu ERASMUS na univerzite v Nórsku, ktorý by mal trvať od januára 2014 do júla 2014. Počas obdobia štúdia výmenného pobytu v Nórsku dostáva odporkyňa štipendium v sume 400,- eur mesačne, ako príspevok na úhradu svojich študijných nákladov. V súčasnosti je teda študentkou The arctic university of Norway v meste Tromso. Štipendium nepokrýva všetky jej výdavky, pretože za ubytovanie na internáte mesačne platí sumu 2.750,- nórske koróny, čo predstavuje 350,- eur. Odporkyňa počas pobytu v Nórsku necestuje na Slovensko, z dôvodu vysokých cestovných nákladov. Za letenku do Nórska spojenú s prepravou batožiny, zaplatila sumu 226,70 eur. Za cestovanie MHD v Nórsku mesačne platí cca 55,- eur. Náklady na povinnú literatúru v Nórsku predstavovali sumu 40,- eur. Náklady na stravu predstavujú okolo 500,- eur mesačne. Za lieky zaplatila pred odchodom do Nórska sumu 50,- eur, pretože náklady na ich zabezpečenie v Nórsku sú vysoké. Trpí sociálnou fóbiou, ktorá jej bola diagnostikovaná lekárom na základe lekárskej správy zo dňa 19.9.2013. Má zhoršený zrak. V septembri 2013 na kúpu nových okuliarov vynaložila sumu 139,50 eur. Výmenu okuliarov realizuje podľa potreby. Počas štúdia v Brne, za internát platila sumu 100,- eur mesačne, vrátane internetu a počítača na izbe. Cestovné z Brna do Prievidze a späť predstavovalo sumu 100,- eur mesačne. Hodnota jedného cestovného lístka bola v sume 8,90 eur. Cestovné MHD v Brne platila v sume 15,- eur mesačne. Matka odporkyne je doposiaľ zamestnaná na Mestskom úrade v Bojniciach a jej čistý mesačný zárobok predstavuje sumu 588,45 eur. Je podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu v podiele 2/3-iny, v ktorom žije spolu s dcérou. Iné vyživovacie povinnosti nemá.

Okresný súd aplikujúci na danú vec ust. § 62 ods. 1, 2, § 78 ods. 1 veta prvá, § 78 ods. 3 Zákona o rodine, uviedol, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nedošlo na strane navrhovateľa k žiadnej zmene pomerov, odôvodňujúcej zníženie jeho vyživovacej povinnosti, pretože nedošlo k poklesu jeho príjmu, ani k zvýšeniu jeho výdavkov. Z uvedených dôvodov bol jeho návrh ako nedôvodný zamietnutý. Účastníci trovy konania neuplatnili, preto im s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O.s.p., priznané neboli.

Rozsudok okresného súdu v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol navrhovateľ s tým, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvého stupňa. Uviedol, že aj keď je pravdou, že odporkyňa študuje toho času v Nórsku a jej študijné náklady sa tak zvýšili, dostáva štipendium vo výške 400,- eur mesačne, pričom toto štúdium jej končí v júli 2014 a návratom na Vysokú školu v Brne sa jej náklady na štúdium znížia, pričom odporkyni prispieva na štúdium aj jej matka, a teda jej životné potreby sú v porovnaní s ostatnými študentami nadštandardne zabezpečené. Poukázal na to, že práve zvýšené náklady na odporkyňu, boli príčinou rozvodu jeho manželstva. Uviedol, že s bývalou manželkou stále žijú v jednom byte a platí jej polovicu poplatkov na náklady spojené s bývaním v sume cca 200,- Eur. Uplatnil tak dôvod odvolania uvedený v ust. §-u 205, ods. 2 písm. d/ O.s.p., t.j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za správny a tento žiadala potvrdiť. Poukázala na to, že v minulosti bolo v jej prospech zvýšené výživné práve s poukazom na skutočnosť, že začala študovať na vysokej škole. Suma, na ktorú žiada navrhovateľ výživné znížiť, jej nemôže postačovať na zabezpečenie jej potrieb. Poukázala na to, že pokiaľ úspešne ukončí semester v Nórsku, má možnosť tam v štúdiu pokračovať ďalej a v súvislosti s týmto štúdiom poukázala na zvýšené náklady v súvislosti s cestovným, ako aj samotným štúdiom, pričom štipendium, ktoré dostáva, jej len s ťažkosťami pokryje náklady na cestovné. Uviedla, že ani pôvodne stanovené výživné nepostačuje ani zďaleka na zabezpečenie jej potrieb, ktoré v prevažnej miere musí financovať jej matka, ktorá to zabezpečuje napriek tomu, že má zvýšené náklady na vlastnú zdravotnú starostlivosť, pretože trpí rôznymi ochoreniami. Poukázala tiež na to, že navrhovateľ ju nikdy nenavštívil ani sa o ňu nezaujímal.

Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a za použitia § 212 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd si v plnom rozsahu osvojil skutkový stav, zistený súdom prvého stupňa, ktorý považoval za správny. Zo svojich zistení vyvodil okresný súd aj správny záver a krajský súd sa v plnom rozsahu stotožňuje nielen so skutkovými, ale aj právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. na ne poukazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia dodáva nasledovné:

Vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonnou povinnosťou trvajúcou do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere, sa o dieťa stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine).

Priznané výživné v prípade, ak sa zmenia pomery vychádzajúc z ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine možno zmeniť, pretože nie je rozhodnutím nemenným. Plynutím času môže nastať zmena pomerov tak na strane detí, v dôsledku pribúdajúceho veku, zvyšovania nákladov na zabezpečovanie ich odôvodnených potrieb, ako aj na strane rodičov a to zvýšením, alebo znížením príjmu, prípadne existenciou iných okolností, ktoré môžu mať zásadný vplyv pri posudzovaní, či k zmene pomerov na strane či už rodičov alebo dieťaťa došlo.

Súdna prax výkladom ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa, výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávania, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Uvedené náklady na uspokojovanie potrieb dieťaťa, má pokrývať výživné od rodičov, keďže dieťa si ich samé nemôže zabezpečiť, nie je totiž schopné samé sa živiť. Náklady na potreby dieťaťa, uspokojujú obaja rodičia a to podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Zmena pomerov, môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

V preskúmvanej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne posúdil navrhovateľom tvrdenú zmenu pomerov na jeho strane, ako nespôsobilú privodiť na jeho strane zníženie vyživovacej povinnosti v prospech odporkyne, ako osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti. Rovnako správne ustálil, že za podstatnú zmenu pomerov z hľadiska možnej zmeny určeného výživného, nemožno považovať rozvod manželstva navrhovateľa, keďže tento netvrdil, ani nepreukázal, že by sa v dôsledku tejto skutočnosti jeho majetkové, alebo zárobkové pomery zmenili. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že na jeho strane k poklesu zárobku nedošlo a za zmenu pomerov nemožno považovať ním tvrdenú skutočnosť, že od rozvodu manželstva prispieva na úhradu nákladov spojených s bývaním v byte, patriacom do BSM s bývalou manželkou, pretože túto povinnosť ako spoluvlastník, mal aj počas trvania ich manželstva, takže v tomto smere sa jeho pomery nezhoršili. Naopak, aktuálne mu odpadla vyživovacia povinnosť na plnoletú dcéru A., pretože ako sám uviedol, táto prerušila štúdium na vysokej škole, aktuálne brigádnicke pracuje, z čoho vyplýva, že z hľadiska zákona je považovaná za osobu schopnú samostatne sa živiť. Nemožno zohľadňovať z hľadiska zmeny pomerov na strane odporkyne, tvrdenie navrhovateľa, že táto by mala v lete 2014 ukončiť štúdium na vysokej škole v zahraničí, čím by sa mali znížiť výdavky na zabezpečenie jej potrieb, pretože pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 154, ods. 1 O.s.p.), čo znamená, že súd pri rozhodovaní nemôže anticipovať skutočnosti, ktoré v čase jeho vyhlásenia ešte nenastali. Navyiac, pri poslednom rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti navrhovateľa, odporkyňa v zahraničí neštudovala a zvýšené náklady so

zahraničným štúdiom, ktoré aktuálne má, teda pri rozhodovaní ani nemohli byť vzaté do úvahy, pretože v tom čase neexistovali. Aktuálne sú čiastočne kryté štipendiom, ktoré poberá, avšak s prihliadnutím na v konaní preukázané náklady so štúdiom v zahraničí spojené je nepochybné, že v prevažnej miere na ich úhrade nutne musí participovať práve jej matka, ako ďalšia povinná osoba z tejto vyživovacej povinnosti.

Vyhodnotiac všetky vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne, keď návrh navrhovateľa na zníženie jeho vyživovacej povinnosti zamietol, vychádzajúc z rozhodujúcich, v konaní zistených skutkových okolností spočívajúcich v neexistencii takej kvalifikovanej zmeny pomerov na strane či už oprávnenej osoby, alebo povinného rodiča, ktoré by dôvodne takúto zmenu mohli privodiť.

S poukazom na uvedené, krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny za použitia § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol za použitia § 224 ods. 1 v spojitosti s § 142 ods. 1, § 151, ods. 1 O.s.p. a odporkyni ako úspešnej v odvolacom konaní, náhradu trov konania nepriznal, pretože táto si náhradu trov konania neuplatnila a z obsahu spisu jej ani vznik žiadnych trov nevyplýva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.